

s t o w a r z y s z e n i e :

FEDERACJA ZIELONYCH "GAJA"

RAPORT ROCZNY 2001

Federacja Zielonych "Gaja" jest niedochodową, apolityczną organizacją pozarządową, zarejestrowaną sądowo w 1993 r. Kolebką organizacji był powołany w roku 1991 Nieformalny Ruch Ekologiczny "GAJA". Dwa lata później NRE "GAJA" stał się członkiem Koalicji Czystego Bałtyku. A w roku 1993 uczestnicy ruchu postanowili dołączyć do ogólnopolskiej sieci organizacji ekologicznych *Federacja Zielonych* i kontynuować swoją działalność jako **FEDERACJA ZIELONYCH „GAJA”**.

SPIS TREŚCI:

I. INFORMACJE PODSTAWOWE	3
1. CELE ORGANIZACJI	3
2. SPOSOBY REALIZACJI CELÓW:.....	3
STRUKTURA ORGANIZACYJNA	4
RESTYTUCJA ŁOSOSIA DO RZEK POMORZA ZACHODNIEGO.....	5
AZYL DLA DZIKICH PTAKÓW	9
BIURO INFORMACJI EKOLOGICZNEJ	11
KAMPANIA "CZAS NA ODRĘ"	14
SZCZECIN MIASTEM PRZYJAZNYM ROWERZYŚCIE.....	15
B.Y.CO. – BALTIC YOUTH CO-OPERATION.....	17
NADBAŁTYCKA WSPÓLPRACA MŁODZIEŻY	17
RAPORT FINANSOWY	18

I. Informacje podstawowe

FEDERACJA ZIELONYCH „GAJA”

Adres: Ul. Kolumba 6, 70-035 Szczecin

Tel/fax: + 48 91 489 42 32, tel. + 48 91 489 42 33

e-mail: szczecin@fz.most.org.pl

www.gajenet.pl

1. Cele organizacji

Głównym celem działalności Federacji Zielonych „Gaj” jest:

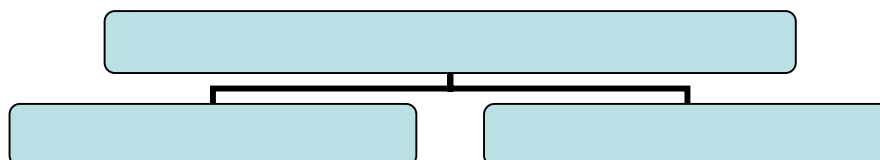
- oddziaływanie na świadomość społeczeństwa co do stanu środowiska naturalnego;
- integracja ruchów działających na rzecz środowiska;
- wpływanie na poprawę stanu środowiska naturalnego Polski i świata, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska Morza Bałtyckiego;
- zapobieganie marnotrawstwu surowców oraz niewłaściwemu zagospodarowaniu i utylizacji odpadów;
- inicjowanie i popieranie międzynarodowej współpracy na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego;
- wzmocnienie aktywności społecznej obywateli i umożliwianie im podejmowania działań w charakterze wolontariuszy.

2. Sposoby realizacji celów:

- organizowanie konferencji naukowych, wycieczek, spotkań, obozów edukacyjnych, wystaw, ekspozycji i targów;

- współpracę naukową i naukowo-techniczną z ośrodkami w kraju i zagranicą;
- propagowanie, organizowanie i koordynowanie krajowych i międzynarodowych przedsięwzięć proekologicznych;
- opracowywanie projektów, ekspertyz, badań, prognoz i programów dotyczących zagadnień związanych z ochroną środowiska;
- wykupywanie lub dzierżawienie terenów szczególnie cennych przyrodniczo i dążenie do utworzenia tam rezerwatów;
- udzielanie wszelkiej pomocy dydaktycznej w zakresie ochrony środowiska;
- współpracę z instytucjami, organizacjami i osobami fizycznymi w kraju oraz zagranicą, posiadającymi podobne cele działania.

Struktura organizacyjna

Więcej na stronie: www.gajanet.pl/onas

II. Działalność organizacji w roku 2001

Większość działań Federacji Zielonych „Gaja” w roku 2001 była kontynuacją przedsięwzięć z lat ubiegłych. Niemniej, zostały one uzupełniane o nowe komponenty, bądź znacznie rozszerzono ich zakres. Wśród niemalże sztandarowych przedsięwzięć takich jak restytucja łososia czy prowadzone od wielu lat biuro porad i dystrybucji informacji

ekologicznej, pojawiły się nowe projekty i działania, które będą kontynuowane w kolejnych latach.

Restytucja łososia do rzek Pomorza Zachodniego

Program realizowany jest przez Federację Zielonych „Gaja” od 1998 roku. Realizowane obecnie w ramach jego działania poprzedziła kampania na rzecz ochrony dzikiego łososia bałtyckiego, którą rozpoczęliśmy w 1995 wraz z Koalicją Czystego Bałtyku. Wówczas to między innymi dzięki naszym działaniom udało się powstrzymać gwałtowny wzrost limitów połowowych na łososie w Bałtyku.

Naszym celem jest...

Odtworzenie populacji łososia w rzekach przymorza poprzez zarybianie rzek, a także przystosowywanie cieków na potrzeby przyszłego tarła. Należy do niego również prowadzenie opieki oraz monitoringu nad istniejącymi już targowiskami przy zaangażowaniu młodzieży szkolnej.

Wiedząc o tym, że..

- łosoś nie przetrwa w rzekach Pomorza bez aktywnej ochrony gatunku związanej z jego restytucją;
- poważnym zagrożeniem dla łososia jest brak dostępu migrujących dorosłych osobników do miejsc, gdzie mogłyby się rozmnażać naturalnie;
- coraz większym zagrożeniem dla ochrony gatunkowej łososia jest kłusownictwo;

Łosoś (*Salmo salar*) ryba wędrowna, anadromiczna, czyli rozradzająca się w rzekach a odrastająca w morzu. Tarło w naszych warunkach ma zazwyczaj w listopadzie. Do wykopanego gniazda składa 5-20 tys. pomarańczowych 5-7 mm jaj, z których na wiosnę wylęgają się larwy. Po wchłonięciu woreczka żółciowego przechodzą na pokarm zewnętrzny, i już jako narybek zajmują określone terytorium, broniąc go przed konkurentami. W rzece pozostają zazwyczaj 2 lata (od 1 do 3 lat), po czym zmieniają ubarwienie na srebrzyste, tracą terytorializm i uzyskują zdolność do zmiany środowiska ze słodkowodnego na słonowodne (*stadium smolt*), spływają do morza, w którym żerują zazwyczaj 2-3 lata, by w pełnej krasie i doskonałej kondycji rozpocząć wędrówkę rozrodczą do rzek. Niestety ostatnie dzikie łosose obserwowano w Polsce w połowie lat

W roku 2001 podjęliśmy działania...

- Wsiedlonych zostało łącznie 175 tys. narybku łososia o wadze 10 g. Program początkowo obejmujący dorzecza Regi został rozszerzony o rzekę Parsętę. Utrzymanie tego poziomu zarybiania w kolejnych latach przyniesie efekt w postaci kilku tysięcy dorosłych łososi corocznie migrujących na tarło do objętych programem rzek.
- Prowadzony był monitoring przeżywalności wsiedlonego narybku, który pozwala stwierdzić, iż średnia jego przeżywalność była na satysfakcjonującym poziomie (narybek 0+ ok. 30%). Ryby dobrze przystosowały się do naturalnego otoczenia, bardzo szybko przybierając na wadze (masa łososi 0+ zwiększyła się 4-krotnie, a łososie 1+ przyrosły ponad 3-krotnie).
- Zaangażowaliśmy się w tworzenie i wzmacnianie działań grup społecznych umocowanych prawnie jako Społeczna Straż Rybacka. Po podsumowaniu naszych zarybień i zestawieniu ich z działaniami kłusowników okazało się, iż bez podjęcia zdecydowanych działań mających na celu ograniczenie kłusownictwa sukces restytucji może okazać się zagrożony. Dlatego też wsparliśmy grupę Społecznej Straży Rybackiej, która objęła swoim zasięgiem większość cieków na których znajdują się tarliska oraz nawiązaliśmy kontakt i współpracę z Towarzystwem Miłośników Parsęty obejmującą patrolami wszystkie dopływy Parsęty. Obie grupy zostały wsparte przez FEDERACJĘ ZIELONYCH „GAJA” sprzętowo w postaci łodzi, silnika oraz samochodu terenowego. Sprzęt jest bardzo przydatny o czym świadczą wyniki uzyskiwane przez obie grupy.
- Ważnym elementem prowadzonych działań była edukacja. W roku 2001 przygotowana została plansza dydaktyczna z cyklem wędrówek łososia, która została rozkolportowana po Urzędach Gmin, szkołach i wielu innych instytucjach zajmujących się ochroną środowiska i gospodarką rybacką. Zamiast nalepek dla

dzieci przygotowane zostały kartki pocztowe, które docierają do większej ilości osób.

- Zakończono prace nad publikacją opisującą nasze dotychczasowe doświadczenia w restytucji łososia oraz działania innych grup społecznych. Publikacja przede wszystkim przedstawia obecną sytuację łososia w Morzu Bałtyckim i opisuje działania podejmowane przez inne kraje na rzecz jego utrzymania.
- Działania edukacyjne aktywnie wspierane były przez media. W rezultacie powstało około 30 komunikatów prasowych i radiowych. Ważnym wydarzeniem było przygotowanie wspólnie z TVP Szczecin informacji dla głównego wydania Wiadomości oraz kilkuminutowego programu dla telewizji regionalnej. Szczególnie silny nacisk kładziono na informacje dotyczące kłusownictwa, w ten sposób docierając do społeczeństwa z (a tym samym kłusowników) z komunikatem, że uległo zmianie podejście organów orzekających w sprawie kłusownictwa. Zamiast znikomej szkodliwości społecznej obecnie w 100% spraw o kłusownictwo zapadają wyroki skazujące.

Osiągnęliśmy efekty...

W roku 2000 notowano pierwsze niedojrzałe do tarła skarlone osobniki łososia w rzekach. Natomiast już w roku 2001 zebraliśmy informacje o masowym pojawieniu się dużych i dojrzałych ryb wędrujących na tarło. Przy uwzględnieniu danych, iż każdego roku poziom naszego zarybiania znacznie wzrastał spodziewać się należy, że w latach następnych liczba tarlaków może także rosnąć.

- Planowane na rok 2000/2001 zadania dot. zarybiania rzek przekroczyły nasze początkowe oczekiwania (odnotowaliśmy 3-krotny ich wzrost). Średnie przeżycie narybku wynosi około 30% i te dane uznajemy za wiarygodne, ponieważ w niektórych ciekach przeżycie wyniosło 35% w innych około 20%.
- Zrealizowane zostały zadania związane z działaniem społecznym wspólnie ze społecznością lokalną, która aktywnie włączyła się w ochronę ryb wędrownych zarówno w na polu walki z kłusownictwem jak i w

ułatwieniu wędrówek ryb przez źle funkcjonujące przepławki.

- Działalność Społecznej Straży Rybackiej w roku 2001 przyniosła wymierny efekt w postaci ujęcia prawie 60 kłusowników oraz ponad 550 sztuk sieci i około 50 sztuk innego sprzętu służącego nielegalnym połowom zagrożonego gatunku.

O skuteczności działań świadczą również...

- FEDERACJA ZIELONYCH „GAJA” została liderem grupy łososiowej w Koalicji Czystego Bałtyku;
- Rozbudowano znacznie zasięg restytucji;
- Dzięki dodatkowym działaniom zwiększono znacznie poziom zarybiania;
- Nawiązano ścisłą współpracę z grupami Społecznej Straży Rybackiej;
- Przygotowano profesjonalne materiały edukacyjne;
- Do udziału w programie zaproszono sektor biznesu;
- Problemem udroźnienia szlaków wędrówek ryb łososiowatych i problemem kłusownictwa zainteresowały się wszystkie instytucje odpowiedzialne za jego rozwiązanie.

Sponsorzy programu

United Nations Development Programme
GEF - Small Grants Programme

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
w Szczecinie

Szczególne podziękowania składamy Panu prof. Józefowi Domagale,
opiekunowi merytorycznemu programu restytucji
FEDERACJI ZIELONYCH „GAJA”

Azyl dla dzikich ptaków

FEDERACJA ZIELONYCH „GAJA” pomaga zgromadzić pieniądze na budowę i utrzymanie azylu dla dzikich ptaków. Azylem z prawdziwego zdarzenia ma stać się w założeniu budynek z salami dydaktycznymi, ambulatorium oraz zewnętrznymi i wewnętrznymi wolierami (specjalistyczne pomieszczenia dla ptaków).

Niestety...

Choć oddanie sprawie Zofii Brzozowskiej budzi ogromny podziw i szacunek dla jej działań, to niestety oprócz szacunku potrzebne jest również wsparcie finansowe. Obecna sytuacja jest alarmująca – dwupokojowe prywatne mieszkanie Pani Zofii Brzozowskiej, w którym mieści się domowy azyl, dosłownie pęka w szwach. Dlatego już dziś musimy podjąć wspólny wysiłek zmierzający do opracowania planu budowy azylu oraz jego realizacji. W tym celu powołana została Fundacja „Ratujmy Ptaki”. Zanim jednak sprostą ona temu zadaniu FEDERACJA pomaga w pozyskiwaniu środków na bieżące podtrzymywanie pracy Pani Brzozowskiej.

W roku 2001 podjęliśmy działania...

- Przystąpiliśmy do poszukiwania sponsorów strategicznych, którzy umożliwiliby w przyszłości utrzymanie profesjonalnego ośrodka rehabilitacji dzikich ptaków;

Każdego roku z powodu braku fachowej pomocy na Pomorzu Zachodnim giną setki wyjątkowo cennych gatunków ptaków. Nie dając im szansy na przeżycie podcinamy kolejną gałąź ważnych ekosystemów, których częścią jesteśmy sami. Straty są olbrzymie...

Dzięki zaangażowaniu pani Zofii Brzozowskiej udaje nam się ratować wiele cennych gatunków. Chore ptaki trafiają do jej prywatnego mieszkania. Przynoszą je lekarze weterynarii, osoby prywatne i ornitolodzy. Niestety wśród nich niewielu oferuje jakąkolwiek pomoc finansową. A samo uznanie nie wyleczy ptaków oraz ich nie wykarmi. Tym bardziej nie pomoże Pani Brzozowskiej w realizacji jej marzenia o profesjonalnym

Osiągnięte efekty...

- Udało nam się zdobyć kolejną dotację, która umożliwiła zakup podstawowego sprzętu oraz lekarstw. Tym samym w roku 2001 azyl mógł funkcjonować na podobnym poziomie jak w roku 2000.
- Uporządkowano sprawy formalne związane z powołaniem Fundacji „Ratujmy Ptaki”, która w przyszłości ma przejąć utrzymanie azylu.
- W celu zwiększenia liczby ratowania cennych gatunków nawiązaliśmy współpracę z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Szczecinie i wszystkimi nadleśnictwami, dzięki czemu chore ptaki znalezione przez leśniczych będą mogły trafiać do azylu. RDLP obiecała również wsparcie w zdobyciu dotacji ze strony nadleśnictw oraz bezpłatną dzierżawę gruntu, jak i pomoc w budowie woliery otwartej przygotowującej ptaki do odlotu. O działalności azylu poinformowane zostały również gabinety weterynaryjne w Szczecinie.
- Uratowanych zostało wiele gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem (np. sokół wędrowny, sowy uszate, trzmiełojady, puszczyki...). Najczęściej po domowej opiece medycznej Pani Zofii trafiały one na krótki okres rehabilitacji do warszawskiego azylu, skąd następnie przywracano je do życia w warunkach naturalnych.

Ważne...

Pani Brzozowska posiada niezbędne uprawnienia do leczenia ptaków. Mimo, że nie jest lekarzem weterynarii zdobyła odpowiednie przeszkolenie we Wrocławskim i Warszawskim Ogrodzie Zoologicznym. O jej działaniach poinformowany jest Wojewódzki Konserwator Przyrody oraz Komitet Ochrony Orłów. Ministerstwo Środowiska każdego roku odnawia

pozwolenie na przetrzymywanie gatunków chronionych po dostarczeniu odpowiedniego raportu.

Biuro Informacji Ekologicznej

Zadaniem Biura jest zbieranie, przetwarzanie i dystrybucja informacji o stanie środowiska i działaniach podejmowanych w celu jego skuteczniejszej ochrony. Nasze działania skupiają się wokół poprawy wypełniania misji ośrodka, integracji środowiska pozarządowych organizacji ekologicznych (POE) w regionie, profesjonalizacji działań organizacji i wolontariuszy, oraz poprawy zarządzania w ramach istniejących struktur organizacyjnych.

Biuro wspiera inicjatyw obywatelskich na rzecz ochrony środowiska, oraz obsługuje projekty, kampanie i programy prowadzone przez FEDERACJĘ ZIELONYCH „GAJA”.

Działalność Biura w roku 2001

- Działania interwencyjne oraz informacyjne w ramach „zielonego telefonu”.
- Wzmacnianie udziału społecznego w podejmowaniu decyzji dotyczących środowiska.
- Obsługa informacyjna projektów i programów realizowanych w ramach FEDERACJI ZIELONYCH „GAJA”.
- Wzmacnianie wdrażania przepisów ustawy o dostępie do informacji o środowisku i jego ochronie.
- Współtworzenie internetowego serwisu informacyjnego Polskiej Zielonej Sieci.
- Dystrybucja materiałów edukacyjno-

Biuro Informacji Ekologicznej prowadzone jest w ramach porozumienia organizacji ekologicznych tworzących ogólnopolskie konsorcjum pod nazwą Polska Zielona Sieć.

Sieć składa się przede wszystkim z regionalnych ośrodków informacji, które mieszczą się w takich miastach Polski jak: Warszawa, Łódź, Wrocław, Białystok, Szczecin, Poznań i Lublin.

Wspólnie zajmujemy się wspieraniem inicjatyw obywatelskich na rzecz ochrony środowiska. Prowadzimy kampanie, projekty, biblioteki i telefony interwencyjne. Ponadto wydajemy pisma proekologiczne, udzielamy porad prawnych oraz utrzymujemy kontakty z organizacjami krajowymi, międzynarodowymi i

Osiągnięte efekty...

- Zielony telefon w roku 2001 był źródłem informacji dla mieszkańców Pomorza Zachodniego o stanie środowiska, dzięki czemu spełnił on dobrze swoją funkcję edukacyjną. Szacujemy, iż z informacji udzielonych telefonicznie oraz przesłanych poprzez Internet, skorzystało nie mniej niż 90 osób.
- Udzieliliśmy blisko 35 porad prawnych dotyczących postępowania administracyjnego w ramach wydawanych decyzji istotnych dla środowiska, oraz 8 w sprawie sposobów przeciwdziałania uciążliwym emisjom zanieczyszczeń.
- W przypadku telefonów interwencyjnych każdorazowo dokładnie zapoznawaliśmy się ze sprawą, aby móc obiektywnie i jednoznacznie rozstrzygnąć o jej zgodności ze statutową działalnością organizacji. W rezultacie aktywnie braliśmy udział w 4 postępowaniach administracyjnych. W 2 przypadkach organy wyższej instancji podtrzymały zasadność wniesionych przez nas uwag. W pozostałych przypadkach postępowania zostały wstrzymane.
- Wystąpiliśmy z 14 wnioskami o dostęp do informacji o środowisku, z czego 11 zostało przez nas skutecznie wyegzekwowanych.
- W cyklu miesięcznym opracowaliśmy 12 serwisów informacyjnych z kraju i zagranicy, które zostały umieszczone na stronach internetowych Polskiej Zielonej Sieci: www.zielonasiec.pl
- Przekazaliśmy do 120 organizacji pozarządowych publikację Polskiej Zielonej Sieci, poświęconej ubieganiu się o dostęp do informacji o środowisku. Ponadto materiały oraz książki z zakresu edukacji ekologicznej zostały rozdyskutowane do 10 szkół w

regionie Pomorza Zachodniego.

- Udzieliliśmy wsparcia merytorycznego i administracyjnego 5 lokalnym grupom społecznym i organizacjom pozarządowym.

Ponadto...

- Wspierając realizację poszczególnych programów oraz projektów FEDERACJII przygotowaliśmy 4 konferencje prasowe oraz 17 komunikatów prasowych, które zostały przesłane do redakcji ogólnopolskich i regionalnych gazet, rozgłośni radiowych oraz telewizyjnych.
- Zorganizowaliśmy 3 akcje informacyjne dotyczące utajnienia przewozu zubożonego uranu przez terytorium Polski oraz akcje informującą społeczeństwo o nieuczciwych producentach, którzy łamią prawo nie znakując swoich produktów zawierających składniki zmodyfikowane genetycznie.
- Zorganizowaliśmy w Międzyzdrojach międzynarodową Konferencję Bałtycką w ramach dorocznego spotkania koalicji Czystego Bałtyku.
- Przygotowaliśmy konferencję regionalną poświęconą lokalnej Agendzie 21, w której uczestniczyło 41 przedstawicieli gmin woj. zachodniopomorskiego. Uczestnicy konferencji zarówno jak i przedstawiciele gmin, którzy z przyczyn niezależnych nie mogli wziąć w niej udziału, otrzymali opracowane materiały na temat źródeł finansowania przedsięwzięć na rzecz zrównoważonego rozwoju.
- Przetłumaczyliśmy przykłady dobrych praktyk w krajach Europy Zachodniej, które zostały włączone do opracowanej publikacji „Lokalna Agenda 21 – przykłady przedsięwzięć na rzecz zrównoważonego rozwoju.

Działania Biura finansowano ze środków Funduszu Matra Ministerstwa Spraw Zagranicznych Królestwa Niderlandów oraz Milieukontakt.

Część dotycząca promocji przedsięwzięć na rzecz zrównoważonego rozwoju finansowano ze środków przekazanych przez Koalicję Czystego Bałtyku.

Kampania "Czas na Odrę"

FEDERACJA ZIELONYCH "GAJA" Wraz z Koalicją organizacji ekologicznych już od 4 lat podejmuje działania na rzecz ochrony doliny rzeki Odry. Naszym głównym celem obecnie jest zwrócenie uwagi społeczeństwa i władz na walory przyrodnicze Odry, jak i przedstawianie alternatyw dla planowanych rozwiązań hydrotechnicznych.

W roku 2001 prowadziliśmy działania...

- Wielokrotnie prezentowaliśmy stanowisko organizacji ekologicznych co do planów regulacji rzeki, wskazując gminom możliwości zarobkowania na walorach przyrodniczych doliny Odry.
- Przekazaliśmy władzom samorządowym atlas przyrodniczy doliny Odry opracowany przez WWF, mając nadzieję, iż posłuży on do opracowania strategii rozwoju doliny.
- Uczestniczyliśmy w pracach podkomisji sejmowej do rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o ustanowienie programu wieloletniego „Program dla Odry – 2006”. Ponadto przygotowaliśmy pakiet informacyjny dla dziennikarzy, członków komisji i pozostałych uczestników spotkania.
- Dzięki wcześniejszym dotacjom Koalicji Czystego Bałtyku na realizację kampanii „Czas na Odrę” kontynuowane były prace Grzegorza Bobrowicza nad przygotowaniem albumu fotograficznego zatytułowanego „Puls rzeki”. W roku 2002 starania FEDERACJI i Dolnośląskiej Fundacji Ekorozwoju zostaną uwieńczone wydaniem długo oczekiwanego albumu.

Dolina Odry - trzynastej co do wielkości rzeki Europy, jest jednym z najcenniejszych przyrodniczo obszarów w naszym kraju, a zarazem częścią europejskiego dziedzictwa przyrodniczego. Będąc jedną z ostatnich zachowanych w tym stanie wielkich rzek jest ona niezbędna do utrzymania bioróżnorodności naszej części kontynentu. Dolina Odry jest ważnym elementem powstającej obecnie europejskiej sieci obszarów przyrodniczo cennych NATURA 2000. Pomimo dokonanych w przeszłości przez człowieka ingerencji, Odra jest nadal ostoją dzikiej przyrody - miejscem zachowania zanikających gdzie indziej ekosystemów i siedliskiem setek bezcennych gatunków roślin i zwierząt. Dolina tej wielkiej rzeki jest również bogata - w niespotykane w krajach wysoko uprzemysłowionych - krajobrazy i obszary cenne przyrodniczo, będące szansą dla

Szczecin miastem przyjaznym rowerzyście

Od wielu lat FEDERACJA ZIELONYCH „GAJA” uczestniczy w działaniach ogólnopolskiej sieci „Miasta dla rowerów”. Nasze działania skupiają się na promocji przyjaznych środków transportu w mieście, oraz wsparciu gmin w realizacji pro-rowerowych przedsięwzięć.

W roku 2001 podjęliśmy się...

- Rozpoczęto realizację projektu rozbudowy infrastruktury rowerowej w Szczecinie w oparciu o budowę bezpiecznych parkingów rowerowych.
- Kontynuowaliśmy działania edukacyjne i informacyjne w zakresie promocji roweru jako miejskiego środka transportu.

Efekty naszej pracy

- W roku 2001 wybudowaliśmy na terenie szczecińskich szkół 349 miejsc parkingowych na rowery.
- Opracowany został program budowy miejsc parkingowych w najważniejszych punktach miasta w ramach wypracowanego systemu „punkt przyjazny rowerzyście”.
- Szacujemy, iż dzięki plakatom oraz informacjom, które pojawiły się w prasie udało nam się dotrzeć z przekazem do blisko tysiąca mieszkańców Szczecina.
- Przekazano 4 gminom podręcznik budowy infrastruktury rowerowej, opracowany przez Polski Klub Ekologiczny w ramach kampanii „Miasta dla rowerów”.

Intensywny ruch uliczny wpływa niekorzystnie na jakość życia, środowisko i warunki gospodarcze w mieście. Pojazdy samochodowe nie zawsze są używane w odpowiedni sposób, a zaspokajanie potrzeb ruchu samochodowego stwarza sytuację, gdzie potrzeby pieszych, rowerzystów i komunikacji zbiorowej stają się drugorzędne.

Postulujemy, aby strategie rozwoju komunikacji w miastach ukierunkowano na poprawę środowiska poprzez rozwijanie i utrwalanie projektów, które promują ograniczenia ruchu samochodowego w mieście oraz aktywne promowanie tych środków transportu, które lepiej wykorzystują miejską przestrzeń i są lepiej tolerowane przez środowisko (komunikacja zbiorowa i rowerowa).

„Gorące Punkty” polskiego wybrzeża

FEDERACJA ZIELONYCH „GAJA” podjęła się monitorowania działalności inwestycji i instalacji uciążliwych dla środowiska Morza Bałtyckiego, zlokalizowanych na polskim wybrzeżu. Celem tych działań jest wzmocnienie realizacji postanowień podpisanej przez Polskę w 2000 r. Konwencji Helsińskiej z 1992 r. o ochronie środowiska wód Bałtyku.

Prowadzone działania w roku 2001

- Objęto monitoringiem 10 uciążliwych zakładów dla środowiska (w tym 7 znajdujących się na liście HELCOM) i 4 planowane inwestycje.
- Prowadzono ankietyzację zakładów i ubiegano się o dostęp do informacji o emisjach zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska.
- Zainicjowano współpracę z Sekretariatem ds. Konwencji Helsińskiej w Gdańsku oraz Wojewódzkimi Inspektoratami Ochrony Środowiska.

Osiągnięte efekty

- Zgromadzono szereg informacji na temat źródeł zanieczyszczeń punktowych Bałtyku, a następnie wykorzystano je w opracowanej bazie danych o „gorących punktach” polskiego wybrzeża.
- Zebrane informacje zostały udostępnione wszystkim zainteresowanym poprzez Internet.

Działania wsparła Koalicja Czystego Bałtyku

 Coalition Clean Baltic

Wyznaczanie „Gorących Punktów”

[z ang. Hot Spots]

zapoczątkowała

Komisja Helsinka,

która od wielu lat

realizuje program

ograniczania zrzutów

zanieczyszczeń do

Morza Bałtyckiego.

Federacja Zielonych

„Gaja” będąc

członkiem Koalicji

Czystego Bałtyku,

posiadającej status

obserwatora przy

Komisji Helsińskiej,

od wielu lat prowadzi

działania na rzecz

ochrony środowiska

Bałtyku.

W roku 2001

postanowiliśmy

rozpocząć

monitorowanie

„Gorących Punktów”

polskiego wybrzeża

B.Y.Co. – Baltic Youth Co-operation

NADBAŁTYCKA WSPÓŁPRACA MŁODZIEŻY

B.Y.Co. jest programem wolontariackim stworzonym w ramach EVS (Europejska Służba Wolontariacka) i finansowanym ze środków Unii Europejskiej. Jego celem jest wymiana wolontariuszy z organizacji ekologicznych krajów leżących wokół Morza Bałtyckiego i tym samym tworzenie sieci współpracujących ze sobą organizacji. Programem B.Y.Co. objęte są Niemcy, Szwecja, Dania, Estonia, Litwa i Polska. Koordynatorem projektu jest organizacja JUP! z Lubeki (Niemcy).

Nasze działania w roku 2001

- W okresie letnim odbył się dwutygodniowy rejs po Bałtyku, w trakcie którego prowadzono akcje informacyjne dot. rabunkowej gospodarki rybackiej.
- Z początkiem roku 2001 rozpoczęliśmy intensywne poszukiwania osób zainteresowanych wolontariatem w krajach objętych programem. W rezultacie podjętych działań we wrześniu 2001 pierwsza grupa wolontariuszy rozpoczęła swoją pracę w organizacjach, które przystąpiły do BYCo.
- Zorganizowano w Bielsko Białej spotkanie biorących udział w programie wolontariuszy, co zaowocowało sprawniejszą wymianą informacji i efektywniejszą współpracą między organizacjami partnerskimi. Wolontariusze zaczęli realizować powierzone im zadanie „łącznika” między organizacjami.
- Do biura FEDERACJI ZIELONYCH „GAJA” przyjechały wolontariuszki z Niemiec i Szwecji. Ze Szczecina natomiast wyjechało kilku wolontariuszy do Bremen i Lubeki w Niemczech.

Współpraca w ramach BYCo została zapoczątkowana poprzez budowę tradycyjnego żaglowca „Lovis”, w której uczestniczyli wolontariusze organizacji ekologicznych z Niemiec, Szwecji, Danii, Estonii, Łotwy, Litwy i Polski.

Polskim partnerem w realizacji tego przedsięwzięcia od początku była Federacja Zielonych „Gaja”. Po dwóch latach intensywnej pracy żaglowiec wyruszył w swój pierwszy rejs dookoła Bałtyku.

Na jego pokładzie znaleźli się aktywiści organizacji społecznych z różnych krajów nadbałtyckich. Ich entuzjazm i zaangażowanie zaowocowało nowymi pomysłami, które bardzo szybko zaczęto realizować. Jak się jednak szybko okazało był to dopiero początek trwającej już cztery lata współpracy.

Raport finansowy

ZAŁĄCZNIK DO BILANSU ORAZ RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

FEDERACJI ZIELONYCH „ G A J A „

SZCZECIN 2001 ROK

1. Charakterystyka stosowanych metod wyceny aktywów i pasywów oraz przyczyna ich zmian w stosunku do roku poprzedniego według poszczególnych pozycji aktywów i pasywów.
  - A. Wartości niematerialne i prawne wyceniono i wykazano w bilansie w cenach nabycia pomniejszonych o dotychczasowe umorzenie.
  - B. Środki trwałe wyceniono i wykazano w bilansie w cenach nabycia pomniejszonych o dotychczasowe umorzenie.
  - C. Pozostałe pasywa i aktywa wyceniono w kwotach wymagalnej zapłaty lub jako wynikające z dokumentacji źródłowej nie stosowano zasady ostrożnej wyceny z uwagi na brak takiej potrzeby.
2. Nie dokonywano zmian wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Wartość i stan środków trwałych.

Wyszczególnienie wg Pozycji bilansowych	Wartość na Początek roku 2001	Zwiększenia z Tytułu inwestycji	Zmniejszenia Wartości Początkowej	Stan na koniec Roku 2001
1. Sprzęt komputerowy	11.071,03	0,00	0,00	11.071,03
2. Pozostałe środki trwałe	8.921,61	0,00	0,00	8.921,61

RAZEM:	19.992,64	0,00	0,00	19.992,64

Umorzenie środków trwałych.

Wyszczególnienie wg pozycji bilansowych	Umorzenie na Początek roku 2001	Zwiększenie Umorzenia	Zmniejszenie Umorzenia	Stan na Koniec 2001
1. Sprzęt Komputerowy	9 699,19	1.371,84	0,00	11.071,03
Pozostałe środki trwałe	3.523,11	1.098,00	0,00	4.621,11
RAZEM:	13.222,30	2.469,84	0,00	15.692,14

2.a W ewidencji wartości niematerialnych i prawnych znajduje się w użytkowaniu całkowicie umorzony program komputerowy o początkowej wartości 390,40 PLN.

3. Federacja nie posiada gruntów własnych ani też w użytkowaniu wieczystym, Nie dzierżawi również innych składników majątku trwałego.

4. Struktura zrealizowanych przychodów przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Przychody za rok :			
	2000		2001	
	Kwota	%	Kwota	%
Przychody razem:	272 484,74 ,24	100,00	448 287,65	100,00
Z tego:				
1. Przychody z działalności statutowej	265 566,19	97,46	436 572,76	97,39
Inne przychody statutowe	212 735,88	78,07	382.549,76	85,34
W tym:				
1) Dotacje	212 735,88	78,07	382 549,76	
2) Subwencje				
3) Pozostałe przychody	52.379,23	19,39	54.023,00	12,05
2. Przychody finansowe	6 918,55	2,54	11 714,89	2,61
3. Zyski nadzwyczajne				

W 1997 roku inne przychody statutowe w kwocie 17.492,80 stanowił wynik finansowy roku poprzedniego w 1998 roku kwota ta wyniosła 14.702,17, w 1999 roku 41 336,89, w 2000 roku 848,43, a w 2001 roku przychód z tytułu wyniku roku poprzedniego wyniósł 109 922,80 złotych.

Struktura kosztów

Wyszczególnienie	Koszty za rok :			
	2000		2001	
	Kwota	%	Kwota	%
Koszty razem:	162 561,94	100,00	337.563,01	100,00
Z tego:				
1. Koszty realizacji zadań statutowych	129 593,39	88,90	301 267,95	89,25
1) Materiały	138,70		131 738,80	
2) Usługi obce	58 464,56		77 310,94	
3) Wynagrodzenia	51 403,88		71 013,68	
4) pozostałe koszty	19 586,25		21 204,53	
Koszty administracyjne	32 566,95	20,03	36 246,76	10,74
1) Materiały i energia	5.768,72		11 767,38	
2) Usługi obce	24.164,74		22 009,54	
3) Wynagrodzenia	0,00		0,00	
4) Amortyzacja	1.869,06		2 469,84	
5) Pozostałe koszty	764,43		227,53	
3. Pozostałe koszty	401,60	0,25	48,30	0,01
4. Koszty finansowe				
5. Straty nadzwyczajne				

W ciągu roku obrotowego nie zanotowano zmian w funduszu statutowym Federacji.

Federacja nie posiada zobowiązań zabezpieczonych na swoim majątku nie otrzymywała, ani też nie udzielała gwarancji i poręczeń.

Wynik finansowy roku 2001 to jest zysk w kwocie 105 924,64 PLN Federacja Zielonych GAJA postanawia w całości zaliczyć do przychodów roku 2002 i w całości przeznaczyć na działalność statutową.

Naliczony podatek dochodowy w kwocie 10,00 PLN to jest 28 % od zapłaconych odsetek za nieterminowe płatności należności budżetowych w wysokości 38,30 PLN, w której to części w/w część przychodów nie może być zaliczona do kosztów działalności statutowej.

SZCZECIN dnia 20.03.2002r

ZARZĄD

FEDERACJI ZIELONYCH GAJA

Sporządził: Ryszard Jaz, księgowy organizacji